

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.330/2015/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év április hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t

Az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év szeptember hó 24. napján kelt 4.B.202/2015/20. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés feltüntetését mellőzi.

A vádlott által 2016. február hó 9. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 16.320.- (tizenhatezer-háromszázhusz) Ft bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2015. szeptember hó 24. napján kelt 4.B. 202/2015/20. szám alatti ítéletével a **vádlottat** bűnösnek mondta ki emberölés büntetében (1978. évi IV. tv. 166.§ (1) bekezdés (2) bekezdés d.) pont), ezért 7 év 6 hónap börtönbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetést börtönben rendelte végrehajtani. Úgy rendelkezett, hogy a vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a vádlottat a terhén felmerülő bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére téves minősítés miatt és a büntetés súlyosításáért, a vádlott az ok megjelölése nélkül, védője elsődlegesen téves jogi minősítés miatt, másodlagosan enyhítésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 1174/2015/1. szám alatti átiratában az ügyészi fellebbezést módosítva, a büntetés súlyosításáért tartotta fenn, míg a védelmi perorvoslatokat nem tartotta megalapozottnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása során nem követett el eljárási szabálysértést. A bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás megalapozott, ennél fogva a másodfokú eljárásban irányadó, a törvényszék indokolási kötelezettségét is teljesítette.

Okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is törvényes. Tévedett azonban a törvényszék a büntetés kiszabásakor, mert eltúlzott jelentőséget tulajdonított a személyi körülményeknek, amikor az enyhítő szakasz alkalmazásával állapította meg a szabadságvesztés mértékét, és ugyanezen szempontok figyelembevételével további kedvezményként még a végrehajtási fokozatot is eggyel enyhítette. Az enyhítő körülményeknél lényegesen nagyobb nyomatékkaal bírnak a súlyosító körülmények.

A vádlott a legközelebbi hozzátartozója, az édesanyja sérelmére követte el a cselekményt úgy, hogy a sértett kiszolgáltatott helyzetén semmilyen módon nem próbált enyhíteni, iránta teljes közömbösséget mutatott, tudva azt, hogy az ellátatlanság lassú, de az átlagost lényegesen meghaladó szenvedéssel járó halálhoz vezet. Ezért a vádlottal szemben a büntetést jelentősen emelni szükséges. Indítványozta, hogy az ítélőtábla a törvényszék ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy a fő-, és mellékbüntetést súlyosítsa, egyebekben az ítéletet a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben. A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést a rendelkező részből mellőzni szükséges.

A nyilvános ülésen a vádlott előadta, hogy erejéhez mérten ellátta édesanyját, akinek már korábbról rossz volt az állapota. Olyat nem tett, melyért e súlyos ítéletet kiérdemelte volna.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az írásbeli átiratban foglaltakat fenntartotta, azt kiegészíteni nem kívánta.

A védő bizonyítási indítványt terjesztett elő. Kérte az ügy tárgyalásra utalását, a vádlottról igazságügyi elmeorvos-szakértői véleményt készítő szakértők megidézését, és annak tisztázását, hogy a vádlott szakvéleményben írt személyiségzavara megkönnyíthette-e a bűncselekmény elkövetését, ha igen, milyen mértékben.

Az ítélőtábla a bizonyítási indítványt mint szükségtelent elutasította.

A védő perbeszédében kitért arra, hogy a vádlott 2011.őszéig kifogástalanul ápolta édesanyját. Ekkor Budapestre költöztek, amely az anya ápolásában, gondozásához töréshez vezetett, a vádlott talán nem figyelt oda rendesen az ellátásra. Tudata azonban nem fogta át, hogy anyja a gondozás hiányosságai miatt meghalhat, ezért kizárólag gondozás elmulasztása büntetteért vonható felelősségre. Az ügyészi indítványban foglalt súlyosítás álláspontja szerint szükségtelen, a törvényszék helyesen állapította meg a súlyosító és enyhítő körülményeket, a kiszabott büntetés tovább enyhíthető. Kiemelte, hogy az 50 éves vádlott három gyermeket nevelt fel, családjában nemcsak az apa, de az anya is terhelt volt, ezen túl a vádlott kevert személyiségzavara is értékelendő, hosszabb ideig állt a skizofrén anyja mellett nyomás alatt. Az időmúlás is jelentős.

A perorvoslatok nem vezettek eredményre.

Az ítélet tábla az ügyben a védői indítvány ellenére a Be. 361.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, és a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján a felülbírálat tárgyát képező ítéletet az azt megelőző eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. Valamennyi olyan bizonyítékot értékelési körbe vont, amely a tényállás megállapításához szükségesek voltak. Elrendelte a vádlott igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálatát is, a szakvéleményt ismertette, az azt készítő szakértőket a tárgyaláson nyilatkoztatta valamennyi releváns kérdésre. A jelenlévő védő a szakértőknek kérdéseit feltehetette. Teljesen indokolatlan lett volna a szakértők másodfokú eljárásban történő ismételt meghallgatása különös tekintettel arra is, hogy a szakértők véleményükben akként foglaltak állást, hogy a vádlottnak ugyan kevert típusú személyiségzavara van, amely elmeműködési zavar a beszámítási képességet semmilyen módon nem érintette. Foglalkoztak a szakértők véleményükben a családi terheltséggel, megállapították, hogy az édesapa révén alkoholizmus, az édesanya révén skizofrénia állt fenn, de a vádlott a skizofréniát nem örökölte édesanyjától.

A megállapított tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, ezért az a Be. 351.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat maradéktalanul felsorolta, és megindokolta, hogy a vádlott tagadásával szemben mely bizonyítékokat fogadott el. A bizonyítékokat egyenként és összevetve is helytállóan értékelte, melyről számot adott, indokolási kötelezettségét messzemenőig teljesítette.

A helyesen megállapított tényekből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése megfelel az anyagi jogszabályoknak. Az elkövetéskori jogszabály alkalmazásával, annak indokaival az ítélet tábla maradéktalanul egyetértett, csakúgy, mint átiratában a fellebbviteli főügyész is.

A cselekmény különös kegyetlenséggel elkövetett emberölésként minősítése ugyancsak helytálló. A védői állásponttól eltérően fel sem vetődik, hogy a vádlott cselekménye gondozás elmulasztása (1978. évi IV. tv. 173.§) büntettként minősülhet. Helyesen fejtette ki a törvényszék, hogy a gondozás elmulasztásának büntette és a gondozási kötelezettség elmulasztásával elkövetett emberölés között alapvető a különbség: míg az előbbi cselekmény eredménye a gondozásra szoruló személy életének, egészségének vagy testi épségének veszélyeztetése, az emberölésnél az elkövető tudata átfogja a halál bekövetkezésének lehetőségét és ezt kívánja vagy belenyugszik. A védői érveléssel szemben a vádlott tudata átfogta a halál bekövetkezésének lehetőségét, ezen eredménybe belenyugodva cselekedett, azaz eshetőleges szándékkal követte el cselekményét, ahogyan azt a törvényszék is helyesen kifejtette. A sértett elhanyagolásából adódó, a betegséggel együtt járó fájdalomnál nagyobb kínszenvedés okozása a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapítását megalapozza. A vádlott ápolási, gondozási, élelmezési kötelezettségének elmulasztása a sértett hosszan tartó szenvedéssel járó halálához vezetett. (BH 1982.316, BH 2009/291)

A törvényszék helyesen állapította meg a súlyosító és enyhítő körülményeket. Csúpan a kevert típusú személyiségzavar enyhítő körülmények közötti értékelése helytelen, mert annak a cselekményben szerepe nem volt. Ugyanakkor igen nagy nyomatékú enyhítő körülmény a törvényszék által írt azon tény, hogy a vádlott korábban éveken keresztül gondoskodott megfelelően a több betegségben szenvedő, folyamatos pszichiátriai kezelésre szoruló paranoid skizofrén sértettéről családi körben.

Mindezért az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott 7 év 6 hónap tartamú szabadságvesztés büntetés nem tekinthető eltúlzottan enyhének, arra az enyhítő körülmények nyomatéka lehetőséget adott. Jelen ügyben a speciális prevenció nagyobb jelentőséghez jutott a büntetés kiszabása során, az összes körülmény figyelembevétel az alkalmazott tartamú fő- és mellékbüntetés elégséges a vádlott esetében a megfelelő visszatartó hatás eléréséhez. Az ítéletábra sem a súlyosításra, sem az enyhítésre irányuló fellebbezést nem tartotta alaposnak. A mellékbüntetés tartama a főbüntetéshez igazodó.

A büntetés elviselés körében ugyanakkor szerepe van az orvos-szakértők által megállapított kevert típusú személyiségzavarának, a szakvélemény hosszasan taglalja a vádlott beilleszkedési zavarait, visszavonuló személyiségét, mely alapján levonható az a következtetés, hogy esetében enyhébb büntetés-végrehajtási fokozat alkalmazása indokolt, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesnek látta a vádlott személyiségére hivatkozással.

A bűnügyi költség körében történt rendelkezés ugyancsak helytálló.

A fent írtakra figyelemmel a törvényszék ítéletét az ítéletábra a Be. 361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján azzal hagyta helyben, hogy a feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatos rendelkezést az ítélet rendelkező részéből az indokolásba átemelte, mert az a Be. 258.§ (2) bekezdés e.) pontja alapján az ítélet rendelkező részében a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontjának feltüntetése a Btk. 38.§ (1) bekezdés alkalmazásakor szükséges, a törvényhozó ehelyütt az 1978. évi IV. tv. ide vonatkozó rendelkezését nem említi.

A 2016. február hó 9. napjától a másodfokú határozat kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött időt az ítéletábra az 1978. évi IV. tv. 99.§ (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, annak viselésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte.

Budapest, 2016. év április hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr.Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember hó 24. napján kelt 4.B.202/2015/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság 2.Bf.330/2015/14. számú végzése folytán 2016.

április 7. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. év április hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Csokona Éva
tisztviselő